

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la inadmisibilitatea recursului declarat de avocatul Lilian Osoian în interesele lui Vasile Moldovan,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Vasile Moldovan împotriva Inspectoratului pentru Protecția Mediului cu privire la contestarea actului administrativ individual defavorabil,

împotriva încheierii din 17 martie 2025 a Curții de Apel Centru,

*(Dosarul nr. 3r-130/25
NR. PIGD 2-23121720-01-3r-14052025)*

Termenul depunerii motivării cererii de apel. Neprezentarea motivării cererii de apel în termen.

Judecătoria Chișinău, sediul centru, jud. G. Cazacu,
Curtea de Apel Centru, jud. V. Sîrbu, A. Braga, A. Cașcaval,

28 mai 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul declarat de avocatul Lilian Osoian în interesele lui Vasile Moldovan,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Diana Stănilă,

Ion Malanciuc, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 22 august 2023, Vasile Moldovan a depus cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului pentru Protecția Mediului cu privire la anularea răspunsului nr. 14-02-378 din 14 august 2023 și repararea prejudiciului moral prin încasarea sumei de 100 000 lei.

2. Prin hotărârea din 31 octombrie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul centru, a fost respinsă acțiunea depusă de Vasile Moldovan.

3. La 11 noiembrie 2024, Vasile Moldovan a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 31 octombrie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul centru, solicitând casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi decizii de admitere integrală a acțiunii.

4. La 30 noiembrie 2024, avocatul Lilian Osoian în interesele lui Vasile Moldovan a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 31 octombrie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul centru, solicitând casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi decizii de admitere integrală a acțiunii.

5. Prin încheierea din 17 martie 2025 a Curții de Apel Centru, s-a declarat inadmisibil apelul lui Vasile Moldovan, împotriva hotărârii din 31 octombrie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul centru, din motiv că motivarea apelului a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.232 alin.(2) Cod administrativ.

6. La 18 aprilie 2025, avocatul Lilian Osoian în interesele lui Vasile Moldovan a declarat recurs împotriva încheierii din 17 martie 2025 a Curții de Apel Centru, solicitând casarea acesteia, cu remiterea cauzei la etapa primirii spre examinare a cererii de apel.

ARGUMENTELE RECURSULUI

7. În susținerea recursului formulat, apărătorul recurentului a susținut că în calitate de reprezentant al apelantului, nu a primit hotărârea motivată a

primei instanțe, motiv pentru care apreciază ca fiind neîntemeiată încheierea pronunțată de instanța de apel.

8. Consideră că, soluția instanței de apel este eronată și pripită, pronunțată într-un mod de natură de a aduce atingere dreptului recurentului de acces la justiție. În esență, dreptul de acces la justiție trebuie înțeles ca un drept concret și efectiv, ceea ce implică obligația instanțelor de a asigura justițiabilului o posibilitate reală, clară și practică de a contesta un act care afectează drepturile sale sau de a denunța o ingerință în drepturile sale rezultată din inacțiunea ori omisiunea autorităților.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

9. Art. 237 alin. (1) din Codul administrativ, prevede că:

„(1) Prevederile art.65 alin.(1)-(3) și (5) se aplică corespunzător pentru repunerea în termenul de apel și în termenul de prezentare a motivării apelului.”

10. Art. 241 alin. (1) și (3) din Codul administrativ:

„(1) Încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.

(3) Pentru contestarea cu recurs a încheierilor judecătorești se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.”

11. Art. 243 alin. (1) lit. a) și alin. (2) din Codul administrativ:

„(1) Examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: b) declară recursul inadmisibil.

(2) Instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.”

12. Art. 242 din Codul administrativ relevă că:

„Recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.”

13. Art. 24 din Codul administrativ:

„Participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți. Participantul care își exercită drepturile procesuale în mod abuziv și nu își îndeplinește obligațiile procesuale cu bună-credință răspunde potrivit legii pentru prejudiciile materiale și morale cauzate.”

14. Art. 65 alin. (1), (3) și (5) din Codul administrativ, prevede că:

„(1) Dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. Culpă unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului.

(3) După 6 luni de la expirarea termenului omis repunerea în termen nu mai poate fi solicitată, iar acțiunea omisă nu mai poate fi recuperată, cu excepția cazului când acest lucru nu a fost posibil pînă la expirarea termenului de un an ca urmare a forței majore.

(5) Repunerea în termen nu se permite în cazurile excluse prin lege.”

15. Art. 96 alin. (1) din Codul administrativ, statuează că:

„(1) Notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.”

16. Art. 97 alin. (1) și alin. (3) lit. d) din Codul administrative prevede că:

„(1) Încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.

(3) Autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare: d) notificare prin poșta electronică sau prin mijloace electronice de comunicație dedicate.”

17. Art. 110¹ alin. (1) din Codul administrativ, relevă că:

„(1) Notificarea prin poșta electronică la adresa electronică a persoanei care urmează a fi notificată se efectuează prin transmiterea înscrisului de notificat în formă de document electronic, cu aplicarea semnăturii electronice de persoana responsabilă din cadrul autorității publice. Notificarea prin poșta electronică se efectuează dacă adresa poștală a fost indicată prealabil de persoana notificată. Notificarea prin poșta electronică este echivalentă cu notificarea de substituire prin introducerea în cutia poștală.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

18. Examinînd actele procesuale administrate în cauză, se constată cu certitudine că, la data de 17 martie 2025, Curtea de Apel Centru a pronunțat o încheiere prin care a declarat inadmisibil apelul depus de Moldovan Vasile, din motiv că motivarea apelului a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.232 alin.(2) Cod administrativ.

19. Copia încheierii nominalizate a fost expediată recurentului Vasile Moldovan, precum și avocatului acestuia, Lilian Osoianu, prin intermediul poștei electronice, la adresele – moldovan-vasile@bk.ru și ialtexgal@gmail.com, la data de 24 martie 2025, ora 12:15. Acest fapt este confirmat prin extrasul din poșta electronică a Curții de Apel Centru (f.d. 144).

20. Completul de judecată reține că, adresele de poștă electronică menționate au fost indicate de către recurent în cuprinsul cererii de chemare în judecată (f.d. 5), iar apărătorul acestuia, avocatul Lilian Osoianu, a utilizat una dintre aceste adrese la momentul depunerii cererii de apel (f.d. 112). În consecință, rezultă fără echivoc exprimarea consimțământului recurentului și avocatului Lilian Osoianu pentru comunicarea actelor de procedură prin intermediul mijloacelor electronice, în conformitate cu dispozițiile legale incidente privind validitatea acestui mod de transmitere a corespondenței procedurale.

21. Mai mult decât atât, recurentul și avocatul său au avut posibilitatea reală de a verifica și de a lua cunoștință de încheierea instanței de apel, inclusiv de pe portalul național al instanțelor de judecată www.instante.justice.md, care a fost publicată la data de 21 martie 2025.

22. La 18 aprilie 2025, avocatul Lilian Osoian în interesele lui Vasile Moldovan a declarat recurs, solicitând admiterea cererii de recurs, casarea încheierii din 17 martie 2025 a Curții de Apel Centru, cu remiterea cauzei la etapa primirii spre examinare a cererii de apel.

23. În temeiul art. 242 alin. (1) din Codul administrativ, termenul legal de 15 zile pentru declararea recursului împotriva încheierii judecătorești a început să curgă de la data imediat următoare notificării, respectiv din 25 martie 2025, și a expirat la data de 8 aprilie 2025 (marți). Întrucât acest termen are natura unui termen imperativ, peremptoriu și de ordine publică, nerespectarea sa atrage sancțiunea inadmisibilității recursului.

24. Completul de judecată subliniază că termenele procedurale asigură un cadru optim pentru desfășurarea actului de justiție, având rolul de a ordona acțiunile procedurale și de a consolida securitatea raporturilor juridice. Drepturile procesuale ale unei persoane pot fi exercitate doar în limitele stabilite de legiuitor, cu respectarea cerințelor legale, inclusiv a termenelor prevăzute. După expirarea acestor termene, titularul dreptului nu mai poate valorifica respectivul drept în fața instanței.

25. Totodată, instanța de recurs constată că Curtea de Apel Centru și-a îndeplinit obligația procesuală pozitivă privind comunicarea actului judecătorec, utilizând mijloace de transmitere adecvate și conforme exigențelor procedurale, asigurând astfel notificarea copiei încheierii din 17 martie 2025 a Curții de Apel Centru, atât recurentului, cât și reprezentantului său legal.

26. În consecință, prin depunerea cererii de recurs la 18 aprilie 2025, reprezentantul recurentului a omis respectarea termenului legal de exercitare

a căii de atac, deși avea obligația procesuală de a manifesta diligența necesară și de a exercita un rol activ în cadrul litigiului de contencios administrativ în care partea reprezentată este implicată.

27. Completul de judecată subliniază că unul dintre principiile fundamentale ale procesului este buna-credință a participanților. Buna credință implică obligația părților de a respecta termenele prevăzute de lege. Termenul de recurs stabilit la art. 249 alin. (3) din Codul administrativ este considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu, ceea ce înseamnă că nerespectarea acestuia duce la pierderea dreptului părții de a mai exercita această cale de atac.

28. Contrar acestor circumstanțe, recurentul, deși era direct interesat de soluționarea litigiului în cadrul recursului, nu a manifestat diligența necesară pentru a-și îndeplini obligațiile cu bună-credință. Acesta nu a respectat termenul legal imperativ pentru depunerea recursului împotriva încheierii contestate, neexistând la dosar vreo cerere de prelungire a termenului ori vreo solicitare justificativă care să ateste existența unor impedimente obiective de natură să împiedice depunerea în termen a recursului.

29. Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, participanții la un proces trebuie să joace un rol activ, urmărind cu diligență derularea procedurii și exercitându-și drepturile procedurale cu bună credință. Totodată, imperioase speței sunt și constatările Curții de la Strasbourg, potrivit căreia reglementarea referitoare la formalitățile și termenele ce trebuie respectate pentru exercitarea unei căi de atac urmărește să asigure o bună administrare a justiției și, în particular, să respecte principiul securității raporturilor juridice și că cei interesați trebuie să aibă posibilitatea de a se aștepta ca aceste reguli să fie aplicate. Aceste termene urmăresc mai multe scopuri importante, și anume, să garanteze securitatea juridică, fixând un termen pentru acțiuni, să pună pe eventualii pârâți la adăpost de plângeri introduse foarte târziu, care ar fi, probabil, mai dificil de combătut, și să împiedice nedreptățile ce s-ar putea produce dacă tribunalele ar fi chemate să se pronunțe în legătură cu evenimente consumate cu mult timp în urmă.

30. Nerespectarea termenului de recurs este, așadar, rezultatul exclusiv al conduitei procesuale pasive a recurentului, care avea obligația legală de a acționa prompt și cu responsabilitate. Admiterea unui recurs declarat tardiv ar aduce atingere principiului securității raporturilor juridice și ar submina încrederea în actul de justiție.

31. Față de cele expuse și constatând că recursul formulat a fost depus cu depășirea termenului legal prevăzut de art. 242 din Codul administrativ, completul de judecată urmează să declare inadmisibil recursul declarat de avocatul Lilian Osoian în interesele lui Vasile Moldovan.

32. Din aceste considerente, în conformitate cu art. 240, 243 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul depus de avocatul Lilian Osoian în interesele lui Vasile Moldovan, împotriva încheierii din 17 martie 2025 a Curții de Apel Centru.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc